

UDK: 331.2/336.5

Bolovanje – obračun na teret poslodavca i HZZO-a

Valentina Bocak, mag. oec.

Radnik koji je privremeno nesposoban za rad radi bolesti, ozljede i dr., ima pravo na naknadu plaće za vrijeme bolovanja. U većini će slučajeva naknada ići na teret poslodavca, a nakon propisanog (8. odnosno 42.) dana nadalje na teret HZZO-a. U slučaju nelikvidnosti ili stečaja isplatu naknade (koja je na teret HZZO-a) isplaćivati će HZZO direktno radniku. Nekim se radnicima naknada za bolovanje ne može isplaćivati na teret HZZO –a. Propisima o zdravstvenom osiguranju određeni su iznosi koji se radniku mogu isplatiti na ime naknade plaće za bolovanje. Obrtnici isto imaju pravo na naknadu za vrijeme bolovanja (koju im isplaćuje HZZO). U članku donosimo primjere obračuna bolovanja na teret poslodavca i HZZO –a, te iskazivanje istih u potvrdama i obrascu JOPPD u različitim slučajevima bolovanja.

Radnik koji je privremeno nesposoban za rad zbog ozljede ili bolesti, tj. koji je na bolovanju ima pravo na naknadu plaće za to vrijeme.

Za prvih 42 dana bolovanja (odnosno 7 dana za invalide rada) naknada plaće tereti poslodavca, a od 43. dana (odnosno od 8. za invalide rada) nadalje Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje (u nastavku članka: HZZO).

Radnik je dužan o bolovanju čim prije obavijestiti poslodavca. Bolovanje radniku utvrđuje ovlaštenu liječnik, koji mu o privremenoj nesposobnosti za rad izdaje potvrdu. Tu je potvrdu radnik dužan dostaviti poslodavcu u roku od tri dana od dana odsutnosti s posla radi bolovanja. Ako radnik zbog opravdanih razloga ne može dostaviti poslodavcu potvrdu o bolovanju u navedenom roku, dužan je to učiniti što je moguće prije, a najkasnije u roku **tri dana** od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućavao (čl. 37. Zakona o radu¹, nadalje: ZOR).

Bolovanjem se, prema odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Nar. Nov., br.80/13 i 137/13, nadalje ZakZO), smatra odsutnost s rada zbog bolesti ili ozljede i drugih okolnosti (utvrđenih čl. 38. ZakZO) radi kojih je radnik spriječen izvršavati svoju obvezu rada u skladu s ugovorom o radu, drugim ugovorom ili aktom, za vrijeme kojeg radniku pripada pravo na naknadu plaće.

1. Naknada plaće za vrijeme bolovanja

Radnici (zaposleni kod domaćeg ili stranog poslodavca sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koji su obvezno zdravstveno osigurani po osnovi nesamostalnog rada), **imaju pravo na naknadu plaće** (čl. 38. ZakZO) za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (bolovanja).

Pravo na naknadu plaće za vrijeme privremene nesposobnosti za rad (bolovanja) imaju radnici u slijedećim slučajevima (čl. 39. ZakZO):

- 1) bolovanja zbog bolesti ili ozljede, odnosno kada su radi liječenja ili medicinskih ispitivanja smješteni u zdravstvenu ustanovu,
- 2) bolovanja zbog određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti u mjestu prebivališta odnosno boravišta,
- 3) izolacije radnika kao kliconoše ili zbog pojave zaraze u njegovoj okolini, odnosno bolovanja zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe Zavoda,
- 4) kada je osiguranik određen za pratitelja druge osigurane osobe upućene na liječenje ili liječnički pregled ugovornom subjektu Zavoda izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta osigurane osobe koja se upućuje,
- 5) kada je radnik određen da njeguje oboljelo dijete ili supružnika,
- 6) bolovanje zbog bolesti i komplikacija u svezi s trudnoćom i porođajem,
- 7) bolovanje zbog korištenja obveznog roditeljnog dopusta i prava na rad s polovicom punoga radnog vremena (za vrijeme roditeljnog ili roditeljskog dopusta),
- 8) bolovanja zbog korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta, u slučaju mrtvorodenog djeteta ili smrti djeteta za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta,
- 9) bolovanja zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu i
- 10) bolovanja radi privremene nesposobnosti za rad zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti.

¹ Zakon o radu objavljen je Nar. Nov., br. 93/17 i 127/17.

1.2. Slučajevi u kojima radnici nemaju pravo na naknadu plaće

Radnik nema pravo na naknadu plaće ukoliko (čl. 53. ZakZO)

- je svjesno prouzročio privremenu nesposobnost za rad,
- ne izvijesti izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite da je obolio u roku od tri dana nakon početka bolesti, odnosno, u roku od tri dana od dana prestanka razloga koji ga je u tome onemogućio,
- namjerno sprečava ozdravljenje odnosno osposobljavanje,
- za vrijeme bolovanja radi, odnosno obavlja poslove osnovom kojih je obvezno zdravstveno osiguran, obavlja ugovorene poslove temeljem ugovora o djelu te bilo koje druge poslove (npr. poljoprivredni radovi i sl.),
- se bez opravdanog razloga ne odazove na poziv za liječnički pregled izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite, odnosno liječničkog povjerenstva Zavoda,
- izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite, tijelo Zavoda ovlašteno za kontrolu bolovanja, odnosno liječničko povjerenstvo Zavoda utvrdi da se ne pridržava uputa za liječenje, odnosno bez suglasnosti izabranog doktora medicine otputuje iz mjesta prebivališta,
- zlorabi pravo na korištenje bolovanja na neki drugi način.

Radnik, u navedenim slučajevima, nema pravo na naknadu plaće od dana nastanka tih slučajeva do dana njihova prestanka, odnosno prestanka posljedica njima prouzročenim (čl. 53. st.2. ZakZO).

2. Isplata naknade plaće za vrijeme bolovanja

Tko je obavezan obračunati naknadu plaće, na čiji teret se isplaćuje (čl. 40. i 41. ZakZO) i tko je isplaćuje prikazujemo u Tabeli 1.

Tabela 1.

R.br.	Slučajevi kada radnik ostvaruje pravo na naknadu	Vrijeme isplate naknade	Postotak naknade (od osnovice)	Tko isplaćuje naknadu	Naknada tereti
1.	Bolest ili ozljeda, odnosno kada je radnik radi liječenje ili medicinsko ispitivanje smješten u zdravstvenu ustanovu	do 42.dana ili 7. dana za invalida rada	prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru, Zak.o obv.ZO (ovisno što je povoljnije za radnika) minimalno 70%	Poslodavac	Poslodavca
		od 43. dana ili od 8. dana za invalida rada	70 %	Poslodavac	HZZO
2.	Priznata ozljeda na radu ili profesionalna bolest	Od prvog dana	100 %	Poslodavac	HZZO
3.	Izoliran kliconoša ili zbog pojave zaraze u radnikovoj okolini, transplantacija živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe	Od prvog dana	100 %	HZZO	HZZO
4.	Određen za pratitelja bolesnika izvan mjesta prebivališta odnosno boravišta	Od prvog dana	70 %	Poslodavac	HZZO
5.	Njega oboljelog supružnika ili djeteta iznad 3. godine života	Od prvog dana	70 %	Poslodavac	HZZO
6.	Njega oboljelog djeteta mlađeg od 3. godine	Od prvog dana	100%	Poslodavac	HZZO
7.	Korištenje dopusta radi smrti djeteta ²	Od prvog dana	100%	HZZO	HZZO
8.	Bolest i komplikacije u svezi s trudnoćom i porođajem	Od prvog dana	100 % (maksimalno do 4.257,28 kn)	HZZO	HZZO
9.	Rodiljni dopust (do 6.mjeseci života djeteta) i rad s polovicom punog radnog vremena prema Zakonu o roditeljskim potporama	Od prvog dana	100 % (bez ograničenja)	HZZO	HZZO
10.	Roditeljski dopust od 6.mj. života djeteta te za 3. dijete, blizance, trojke, četvorke itd. do 3. godine <ul style="list-style-type: none"> ■ posvojiteljski dopust ■ rad s polovicom punog radnog vremena ■ dojenje djece 	Od prvog dana		HZZO	Državni proračun
11.	Ozljede ili bolesti koje su neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu	Od prvog dana		HZZO	Državni proračun

Naknade plaće (za bolovanja od 43. odnosno od 8. dana za invalide rada, prema čl 39. st. 1. i 2. ZakZO) koje idu na teret HZZO-a, a obračunava ih i isplaćuje poslodavac, HZZO je obavezan vratiti poslodavcu u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat (refundaciju), prema čl. 41. st. 3. ZakZO).²

Međutim, kod naknada plaće za bolovanja koja od 1. dana terete HZZO³, a obračunava ih i isplaćuje poslodavac (čl 41. st.4. ZakZO), HZZO je obavezan vratiti poslodavcu u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva za povrat (refundaciju), odnosno u slučaju bolovanja radi priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti u roku od 45 dana od dana primitka zahtjeva za povrat.

2 čl. 30.st.2. Zakona o roditeljskim i roditeljskim potporama (Nar. nov., br. 85/08 do 59/17), majka ima pravo na isplatu novčane naknade još 3 mjeseca počevši od idućeg dana nakon dana smrti djeteta.

3 Naknade plaće iz čl. 39. točke 4. (određen za pratitelja bolesnika), točke 5. (za njegu oboljelog djeteta ili supružnika) i točke 10. (privremeno nesposoban za rad zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti ZakZO).

ističemo...

Za povrat (refundaciju) sredstava koja su isplaćena radniku, a terete HZZO, poslodavac treba HZZO-u dostaviti (čl. 49. St. 2. Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Nar. Nov., br. 49/14 do 129/17), nadalje PravZO):

- zahtjev za povrat sredstava,
- tiskanice «Potvrda o plaći»,
- tiskanice «Izvjешće o bolovanju» (tzv. doznaku),
- dokumentaciju o izvršenim isplatama naknade plaće za koje se traži povrat (primjerice, presliku izvotka žiro-računa, na kojem je vidljiva isplata naknade).

Poslodavac nema pravo na refundaciju bolovanja (duljeg od 42. dana, odnosno 7 dana za invalida rada) za radnike koji su navršili **65 godina života** i **15 godina staža**. Naknada plaće za bolovanje od 43. dana na dalje isplaćuje im se na teret poslodavca (čl. 50 ZakZO).

2.1. Isplata naknade plaće u slučaju stečaja ili nelikvidnosti poslodavca

Ukoliko poslodavac (pravna ili fizička osoba) nije u mogućnosti radi nelikvidnosti ili u slučaju stečajnog postupka ili prestanka postojanja poslodavca isplatiti plaću (odnosno naknadu plaće) u razdoblju od najmanje dva kalendarska mjeseca (čl. 41. st. 6. ZakZO), isplatu naknade plaće izvršit će HZZO neposredno radniku (čl. 41. St. 6. ZakZO) u slučajevima (čl. 42. ZakZO):

- bolovanja radi bolesti ili ozljede, odnosno kada je radnik radi liječenja ili medicinskih ispitivanja smješten u zdravstvenu ustanovu od 43. odnosno 8. dana bolovanja,
- zbog određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti u mjestu prebivališta (boravišta) od 43. odnosno 8. dana bolovanja,
- kada je radnik određen za pratitelja bolesnika upućenog na liječenje ili liječnički pregled od prvog dana bolovanja,
- radi njege oboljelog supružnika ili djeteta od prvog dana bolovanja, te
- bolovanja kod priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti od prvog dana bolovanja (korištenja naknade plaće).

U slučaju stečajnog postupka ili nelikvidnosti, poslodavac je obvezan izvršiti obračun naknade plaće za radnika i dostaviti ga HZZO-u, te dokazati nelikvidnost ili pokrenuti stečajni postupak (predočenjem potvrde ovlaštene organizacije za obavljanje platnog prometa, primjerice banke ili FINA-e o blokadi žiro-računa, odnosno rješenja o otvaranju stečajnog postupka), te dostaviti pisanu izjavu radnika o broju tekućeg računa na koji želi da se vrši isplata naknade (čl. 49. st. 5. ZakZO).

2.2. Isplata naknade plaće u slučaju prestanka radnog odnosa

Ukoliko radniku za vrijeme trajanja bolovanja prestane radni odnos, naknada plaće za bolovanje pripada mu još najviše 30 dana od dana prestanka radnog odnosa (čl. 51. st. 1. ZakZO).

Iznimno, ako radniku, koji je na bolovanju koje je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, za vrijeme trajanja bolovanja prestane radni odnos, radnik ima pravo na naknadu plaće i nakon prestanka radnog odnosa, sve dok ponovno ne bude radno sposoban (ili mu konačnim rješenjem nadležnog tijela ne bude utvrđena invalidnost) (čl. 51. st. 2. ZakZO).

Nadalje, radnik koji je privremeno udaljen s rada (u slučaju izvanrednog otkaza od strane poslodavca⁴) a koji za vrijeme dok je udaljen s rada stupi na bolovanje nema pravo na naknadu plaće za bolovanje (čl. 51. st. 2. PravZO).

2.3. Naknade plaće kada je radnik u pritvoru ili zatvoru

Radnik koji se nalazi u pritvoru, odnosno na izdržavanju kazne zatvora ili u ustanovi zbog provođenja mjera obveznog čuvanja i liječenja nema pravo na naknadu plaće (čl. 51. st. 1. PravZO).

2.4. Isplata naknade plaće kod ponovnog „otvaranja“ bolovanja

Ukoliko je izabrani doktor zaključio radniku bolovanje (privremenu nesposobnost) te ga ponovno utvrdio:

- u roku od najduže 30 kalendarskih dana od dana zaključenja prethodnog bolovanja i to zbog iste šifre bolesti prema međunarodnoj klasifikaciji bolesti (nadalje: MKB), odnosno
- slijedećeg kalendarskog dana nakon zaključenja ranije utvrđene privremene nesposobnosti zbog istog uzroka privremene nesposobnosti⁵, ali zbog druge šifre bolesti prema MKB-u, naknada plaće obračunavati će se prema prethodno utvrđenoj osnovici, ako je to za osiguranika povoljnije (neće se uvrditi nova osnovica, čl. 81. st. 2. i 3. PravZO).

Dakle, u navedenim slučajevima „produljivanja“ bolovanja, naknada plaće obračunava se i isplaćuje od iste osnovice za naknadu i na teret istog obveznika isplate te naknade u visini i trajanju propisanim propisima o zdravstvenom osiguranju (ZakZO, PravZO).

Radnik ima pravo na naknadu plaće (na teret sredstava HZZO-a, odnosno proračuna, čl. 48. ZakZO) za vrijeme bolovanja radi bolesti ili ozljede, odnosno ako je radi liječenja ili medicinskih ispitivanja smješten u zdravstvenu ustanovu, zbog određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti izvan radnog vremena osiguranika, ako je izoliran kao kliconoša ili zbog pojave zaraze u njegovoj okolini, odnosno privremeno nesposoban za rad zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe Zavoda, ako je određen za pratitelja osigurane osobe upućene na liječenje ili liječnički pregled ugovornom subjektu Zavoda izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta osigurane osobe koja se upućuje, određen da njeguje oboljelog člana uže obitelji (dijete i supružnika), ako je privremeno nesposobna za rad zbog bolesti i komplikacija u vezi s trudnoćom i porodom, privremeno nesposoban za rad zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, te radi priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti (čl. 39. t. 1. do 6., te t. 9. i 10. ZakZO), sve dok izabrani doktor ne utvrdi da je sposoban za rad ili dok nije nalazom i mišljenjem nadležnog tijela vještačenja mirovinskog osiguranja kod osiguranika utvrđena invalidnost zbog opće nesposobnosti za rad ili profesionalne nesposobnosti za rad.

Kada je prema ocjeni izabranog doktora, a nakon provedenog liječenja i medicinske rehabilitacije zdravstveno stanje osiguranika takvo da se daljnijim liječenjem ne može poboljšati, te je kod radnika

4 čl. 150. st. 10. ZOR –a, poslodavac koji radniku izvanredno otkazuje radni odnos zbog osobito teške povrede obveze iz radnog odnosa, može radnika privremeno udaljiti s posla do okončanja sudskog spora o dopuštenosti otkaza, uz obvezu isplate mjesečne naknade plaće u visini polovice prosječne plaće isplaćene tom radniku u prethodna tri mjeseca

5 Pod uzrokom privremene nesposobnosti za rad podrazumijeva se bolest neovisno o njezinoj šifri prema MKB-u, te svaki drugi pojedinačni razlog odsutnosti s rada za koji prema Zakonu osiguraniku pripada pravo na naknadu plaće (rodiljni dopust, njega člana obitelji, pratnja i izolacija).

nastupila trajna **nesposobnost za rad na poslovima koje obavlja**, kao i u slučaju kada **privremena nesposobnost** radnika traje **neprekidno 12 mjeseci** zbog **iste dijagnoze** bolesti, izabrani doktor je obvezan **uputiti radnika na ocjenu radne sposobnosti i invalidnosti** te ga sa svom propisanom dokumentacijom uputiti nadležnom tijelu vještačenja **mirovinskog osiguranja** koje je obvezno donijeti nalaz i mišljenje o radnoj sposobnosti i invalidnosti osiguranika najkasnije u roku od **60 dana** od dana zaprimanja prijedloga izabranog doktora i o istome obavijestiti izabranog doktora, poslodavca osiguranika i HZZO u roku od osam dana od dana donošenja nalaza i mišljenja (čl. 48. st. 2. ZakZO). Kada tijelo vještačenja mirovinskog osiguranja utvrdi da je kod osiguranika **nastupila profesionalna nesposobnost za rad**, odnosno neposredna **opasnost od nastanka invalidnosti**, **obvezno** je u nalazu i mišljenju navesti poslove i radne zadatke koje osiguranik s obzirom na preostalu radnu sposobnost može obavljati, odnosno koje poslove i radne zadatke ne može obavljati. Ako tijelo vještačenja mirovinskog osiguranja ne donese nalaz i mišljenje u roku od **60 dana** od dana zaprimanja prijedloga izabranog doktora i ne izvijesti izabranog doktora, poslodavca osiguranika i Zavod u od 8 dana od donošenja nalaza i mišljenja o radnoj sposobnosti i invalidnosti radnika članka naknada plaće za tog osiguranika od prvoga idućeg dana, nakon isteka roka od 60 dana tereti sredstva Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (čl. 48. st. 3. i 4. ZakZO).

Poslodavac bi trebao **radniku**, kojem je utvrđena vještačenjem mirovinskog osiguranja **utvrđena invalidnost** zbog profesionalne nesposobnosti za rad, neovisno o tome radi li se o privremenoj nesposobnosti koja je posljedica pogoršanja bolesti osnovom koje mu je utvrđena invalidnost ili pojavom bolesti zbog druge dijagnoze bolesti, **ponuditi i sklopiti ugovor o radu** (u pisanom obliku) **za poslove za koje je sposoban raditi** – u protivnom – za vrijeme bolovanja – nema pravo nanaknadu plaće na teret HZZO-a, već mu **naknadu plaće** isplaćuje **poslodavac na svoj teret** (čl. 49. st. 1. ZakZO) – i to od dana kada je utvrđena neposredna opasnost od nastanka invalidnosti pa sve do sklapanja novog ugovora o radu za poslove za koje je radnik sposoban. Ukoliko radnik odbije ponudu poslodavca za sklapanjem novog ugovora o radu za poslove koje može raditi, **nema pravo na naknadu plaće** za vrijeme bolovanja od dana primanja ponude poslodavca (čl. 49. ZakZO).

Ako bolovanje traje **neprekidno 6 mjeseci**, naknada koju je radnik do tada primao povećava se sa 70% na 80% (čl. 86. PravZO).

Radnik ima **pravo na naknadu plaće** na teret sredstava HZZO-a (u slučajevima bolovanja zbog bolesti ili ozljede, smještaja u zdravstvenu ustanovu radi liječenja ili medicinskih ispitivanja; zbog liječenja ili medicinskog ispitivanja koje se ne može obaviti izvan radnog vremena osiguranika; izolacije kao kliconoše ili pojave zaraze u njegovoj okolini; zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osigurane osobe Zavoda; pratnje osigurane osobe upućene na liječenje ili liječnički pregled ugovornom subjektu Zavoda izvan mjesta prebivališta, odnosno boravišta osigurane osobe koja se upućuje; njege oboljelog dijeta ili supružnika; zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu, te bolovanja radi priznate ozljede na radu odnosno profesionalne bolesti) po istoj dijagnozi bolesti u **maksimalnom trajanju od 18 mjeseci (tri godine)**, čl. 52. st. 1. ZakZO i to u visini od **70 % do 6 mjeseci**, odnosno **80 % nakon 6 mjeseci** neprekidnog bolovanja, pa sve do isteka **18 mjeseci** trajanja bolovanja. **Po isteku 18 mjeseci** neprekidnog bolovanja po istoj dijagnozi bolesti **naknada plaće iznosi 50% zadnje isplaćene** naknade plaće na ime toga bolovanja (čl. 86. st. 4. PravZO).

istićemo...

Radnicima koji su na neprekidnom bolovanju duljem od 18 mjeseci zbog liječenja zloćudnih bolesti, osiguranika kojem je odobrena njega člana obitelji – djeteta oboljelog od zloćudne bolesti, osiguranika čija je privremena nesposobnost u vezi s provođenjem hemodijalize ili peritonejske dijalize te čija je privremena nesposobnost u vezi s uzimanjem i presađivanjem dijelova ljudskog tijela, naknada plaće **neće** se umanjivati na 50% (čl. 52. st.3. ZakZO).

3. Pravo radnika u slučaju da mu poslodavac ne isplati naknadu plaće ili je ne utvrdi u propisanoj visini

Radnik može podnijeti HZZO-u zahtjev za obračun pripadajuće plaće, ukoliko mu poslodavac nije utvrdio naknadu plaće na način i u visini utvrđenoj Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i provedbenim propisima donesenim na temelju istog Zakona. Pravo ulaganja prigovora radnik ima u roku od 30 dana od dospijea isplate plaće kod poslodavca (čl. 43. ZakZO).

Ako HZZO utvrdi da je prigovor radnika osnovan, obračunati će naknadu plaće i obračun dostaviti radniku i poslodavcu u roku od 15 dana od dana zaprimanja zahtjeva. Poslodavac je dužan radniku isplatiti naknadu plaće najkasnije u roku od 15 dana prema obračunu koji mu je dostavio HZZO.

4. Naknada plaće koju poslodavac isplaćuje na svoj teret

Poslodavac je obvezan obračunati i isplatiti naknadu plaće radniku na svoj teret (iz svojih sredstava) u slučaju (čl. 39. st. 1. i 2. ZakZO):

- bolovanja zbog **bolesti ili ozljede**, te u slučaju kada je radnik radi liječenja ili medicinskog ispitivanja **smješten u zdravstvenu ustanovu** i
- bolovanja radnika zbog **određenog liječenja ili medicinskog ispitivanja** koje se ne može obaviti izvan radnog vremena osiguranika.

Naknadu plaće, na svoj teret poslodavac obračunava i utvrđuje:

- 1) **za prva 42 dana** bolovanja a u slučaju rada osiguranika u inozemstvu za sve vrijeme dok se osiguranik nalazi u inozemstvu,
- 2) **za prvih 7 dana** bolovanja radnika **invalida rada**⁶.

Poslodavac koji obračunava i isplaćuje naknadu za bolovanje **invalidu rada** (bilo na teret poslodavca, Zavoda ili Državnog proračuna) mora od radnika **dobiti rješenje** Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (u nastavku članka: HZMO) o pravu na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad ili rješenje o pravu na profesionalnu rehabilitaciju.

Kada poslodavac, koji isplaćuje naknadu plaće invalidu rada, traži refundaciju naknade od HZZO-a, obvezan je uz zahtjev priložiti i rješenje HZMO-a.

Pod razdobljem od 42, odnosno 7 dana (za invalide rada) smatraju se **kalendarski dani** uključivo i i subotu i nedjelju, dok se **naknada plaće** obračunava za **radne dane** unutar tih kalendarskih dana.

6 čl. 40. Zakona o mirovinskom osiguranju (Nar. nov., br. 157/13 od 18/18-OU-SRH), nadalje: ZakMIO, invalid rada je osiguranik je osiguranik koji je na osnovi smanjenja uz preostalu radnu sposobnost ili djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti ostvario pravo na invalidsku mirovinu ili pravo na profesionalnu rehabilitaciju.

Dan **početka bolovanja** je prvi dan bolovanja neovisno o tome na čiji teret se isplaćuje naknada plaće.

4.1. Utvrđivanje naknade plaće na teret poslodavca

Naknada plaće određuje se od **osnovice** (čl. 54. ZakZO) koju čini **prosječni iznos plaće** koja je osiguraniku isplaćena u posljednjih 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je započelo bolovanje, s tim da prosječni mjesečni iznos primitka ne može biti niži od najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa važeće za mjesec tog šestomjesečnog razdoblja nakon umanjenja doprinosa iz osnovice, poreza i prireza.

Prosječni iznos plaće (čl. 73. st. 2. ZakZO) je iznos d)obiven zbrojem isplaćenih plaća u šestomjesečnom razdoblju, koji se podijeli s brojem sati rada za koje je isplaćena.

ističemo...

Plaća koju poslodavac isplaćuje svojim radnicima **ne može biti niža** od 70% osnovice za naknadu (čl. 55. ZakZO).

Naknada plaće koju poslodavac isplaćuje na svoj teret, **smatra se plaćom** i podliježe obračunu (i plaćanju) svih propisanih doprinosa i poreza (te prireza, ako je propisan).

ističemo...

Poslodavac može radnicima isplaćivati naknadu plaće za bolovanje i u većoj svoti (od minimalno propisanih 70%).

Visina naknade plaće na teret poslodavca (za prvih 42 dana bolovanja odnosno 7 dana za invalida rada) može biti određena kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, ugovorom o radu ili drugim **izvorom radnog prava**⁷. Pritom naknada može biti određena u drugačijem iznosu ili utvrđena na drugačiji način (primjerice, na temelju plaća isplaćenih u kraćem vremenskom razdoblju – npr. razdoblju od 3 mjeseca prije početka bolovanja).

Ako je visina naknade plaće na teret poslodavca, propisana nekim od izvora radnog prava, poslodavac je **obavezan utvrditi visinu** naknade prema tim izvorima radnog prava. Pritom je **obavezan primjenjivati** i načelo primjene **najpovoljnijeg prava za radnika** (čl. 9. st. 3. ZOR-a).

Primjerice, ukoliko je ugovorom o radu utvrđeno da radniku za vrijeme bolovanja do 42 dana pripada pravo na naknadu plaće u visini od 70% od osnovice, a Kolektivnim ugovorom je propisano da se naknada plaće za prvih 42 dana bolovanja isplaćuje u visini od 85% od osnovice, poslodavac je obavezan primijeniti odredbe Kolektivnog ugovora (koje su povoljnije za radnika).

Primjer 1. - Obračun bolovanja na teret poslodavca, kada je nekim od izvora radnog prava (kolektivni ugovor, pravilnik o radu i sl.) određen veći postotak naknade za bolovanje od propisane

Djelatnica Ana Ivić iz Zagreba bila je na bolovanju od 4. do 11. svibnja 2018. godine (6 radnih dana = 48 sati). Ana Ivić je zaposlena kod poslodavca ABC d.o.o. iz Zagreba, koji je Pravilnikom o radu propisao da se bolovanje za prvih 42 dana računa u visini 85%

prosječne plaće isplaćene u 6 mjesecom razdoblju prije početka bolovanja (u 4., 3., 2. i 1. mjesecu 2018. te 12. i 11. mjesecu 2017.).

Radnici su u navedenom 6 mjesecom razdoblju isplaćene plaće u ukupnom iznosu od 37.500,00 kn (bruto). U navedenom je razdoblju poslodavac je imao ukupno radnih 1040 sati.

Svibanj 2018. ima 184 radna sata (za 5 dnevno tjedno radno vrijeme po 8 sati). Radnica je tijekom svibnja bila na bolovanju 48 sati, te je **radila je 136 sati** (184 – 48).

Kako je radnici, u navedenom 6. mjesecom razdoblju, isplaćena plaća u ukupnom iznosu od 37.500,00 kn, a ukupan broj sati rada u istom razdoblju iznosi 1032, prosječan iznos sata rada = (isplaćene plaće / broj sati rada) = 37.500,00 kn / 1032 sata = **36,34 kn**.

Naknada plaće (bolovanje) u svibnju 2018., obračunati će se na slijedeći način:

Prosječan iznos sata rada 36,34 kn x 85% = 30,89 kn x 48 sati (provedenih na bolovanju) = **1.482,72 kn**.

Plaća za redovan rad u svibnju:

Mjesečna bruto plaća radnice prema ugovoru o radu iznosi 6.250,00 kn.

Kako mjesec svibanj 2018. godine ima 184 radna sata, iznos plaće po satu rada u ožujku = 6.250,00 kn / 184 sata = 33,97 kn.

Plaća za **redovan rad u ožujku** = 136 sati (provedenih na radu) x 33,97 kn = **4.619,92 kn**.

Plaća radnice za svibanj **ukupno** iznosi bruto **6.102,64 kn** = 1.482,72 kn (naknada plaće) + 4.619,92 kn (redovna plaća), na koju se obračunavaju obvezni doprinosi te porez i prirez.

Poslodavac je plaću (i naknadu na njegov teret) isplatio **15.06.2018. godine na tekući račun** radnice.

R.br.	Opis	Iznos
1.	Bruto iznos (ukupno naknada za polovanje i plaća redovni rad)	6.102,64
2.	Doprinos za MIO I. stup. (rbr. 1. x 15%)	915,40
3.	Doprinos za MIO II. stup. (rbr. 1. x 5%)	305,13
4.	Doprinos za MIO ukupno (rbr. 2. + rbr. 3.)	1.220,53
5.	Dohodak (rbr. 1. – rbr. 4.)	4.882,11
6.	Osobni odbitak	3.800,00
7.	Porezna osnovica (rbr. 5. – rbr. 6.)	1.082,11
8.	Porez (rbr. 7. x 24%)	259,71
9.	Porez (rbr. 7. x 36%)	0,00
10.	Ukupno porez (rbr. 8. + rbr. 9.)	259,71
11.	Prirez (rbr. 10. x 18%)	46,75
12.	Ukupno porez i prirez (rbr. 10. + rbr. 9)	306,46
13.	Neto iznos plaće -naknade (rbr. 5. – rbr. 12.)	4.575,65
	Doprinosi na plaću	
14.	Doprinos za zdravstveno osiguranje (rbr. 1. x 15%)	915,40
15.	Doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (rbr. 1. x 0,5%)	30,51
16.	Doprinos za zapošljavanje (rbr. 1. x 1,7%)	103,74
17.	Ukupno doprinosi na osnovicu (rbr.14. +rbr.15.+rbr.16.)	1.049,65
	Ukupno trošak plaće (rbr 1. + rbr. 17.)	7.152,29

Poslodavac popunjava obrazac JOPPD i predaje Poreznoj upravi zajedno sa isplatom plaće (ili najkasnije slijedeći dan), tj u ovom primjeru je poslodavac dužan podnijeti obrazac JOPPD 15. (najkasnije 16.) lipnja 2018. godine.

Stranica B Obrasca JOPPD ispuniti će se na slijedeći način:

⁷ Izvori radnog prava su zakon o radu, kolektivni ugovori, ugovor o radu, pravilnik o radu, pojedinačne odluke poslodavca, sporazumi radničkog vijeća i poslodavca i sl.

osnovi **drugog dohotka (honorari)**, **uračunavaju se i primitci** od honorara (kojima se prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a koji čine osnovu za obračun doprinosa u skladu s propisima o doprinosima za obvezna osiguranja) ako su ti primitci isplaćeni u navedenom šestomjesečnom razdoblju. Ti se primitci uračunavaju u naknadu na zahtjev samog osiguranika HZZO – u, uz uvjet da osiguranik ima ostvaren staž osiguranja (čl. 56. st. 1. ZakZO) u trajanju od najmanje devet mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine (prethodno osiguranje, čl. 54. st. 4. ZakZO).

U osnovicu za izračun naknade za bolovanje **ne ubrajaju** se primitci koji se isplaćuju temeljem neke druge osnove tj. **ne isplaćuju se za izvršeni rad**, kao što su:

- nagrade isplaćene kao znak priznanja (nagrada za dugogodišnji rad kod poslodavca i sl.),
- prigodne novčane nagrade (neoporezivi iznosi božićnica, regresa, uskrsnica i sl., kao i oporezivi iznosi nagrada),
- isplata naknade troškova rada na terenu (terenski dodatak, naknada za odvojeni život i sl.),
- naknade za izume i tehnička rješenja ostvarena na radu (ili vezana za rad).

ističemo...

Ukoliko radniku nije isplaćena niti jedna plaća ili ako mu je **isplaćena samo jedna plaća** (u propisanom šestomjesečnom razdoblju), kao osnovica za naknadu plaće uzima se **plaća isplaćena do dana nastanka osiguranog slučaja** na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće, odnosno plaća pripadajuća prema ugovoru o radu, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu, s time da **tako utvrđena osnovica za naknadu plaće, ne može biti viša od propisane najniže osnovice osiguranja**, koja služi za obračunavanje i plaćanje doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje važeće za mjesec koji prethodi mjesecu u kojem je nastupio osiguranik slučaj, umanjene za doprinose iz osnovice, porez i prirez (čl. 73. st. 3. PravZO).

Dakle, da bi se **naknada plaće** mogla odrediti prema prosječnom iznosu plaće, **moraju biti isplaćene minimalno dvije plaće** u propisanom 6 mjesecom razdoblju.

Ako je osiguranik u posljednjih 6 mjeseci bio **zaposlen na nepuno radno vrijeme kod dva ili više poslodavca**, osnovica za naknadu plaće određuje se od plaće koja je osiguraniku isplaćena u svih 6 mjeseci – naknadu isplaćuje **svaki** poslodavac (ovisno o razmjernom udjelu sati rada svakog od poslodavaca, čl. 73. st. 4. i 5. PravZO).

Za radnike koji su **upućeni na rad u inozemstvo (izaslani radnici)** – pod **isplaćenom plaćom** smatra se osnovica za obračun obveznih doprinosa umanjena za doprinos iz osnovice, porez i prirez – tj. plaća (čl. 37. St. 1. ZakDop koju bi izaslani radnik ostvario za iste odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema kolektivnom ugovoru, pravilniku o radu, odnosno ugovoru o radu, uvećana za 20%.

5.1. Visina naknade plaće na teret HZZO-a

Naknada plaće ne može biti niža od 70% osnovice za naknadu, s time da kao mjesečni iznos za **puno radno vrijeme ne može biti**

manja od 25% od proračunske osnovice u iznosu od **831,50 kuna** (proračunska osnovica 3.326,00 kn⁹ x 25%), prema čl. 55. ZakZO.

Naknada plaće koja se isplaćuje na teret sredstava HZZO-a iznosi (čl. 86. PravZO):

- **70%** od osnovice za naknadu plaće **za prvih 6 kalendarskih mjeseci neprekidnog bolovanja**,
- **80%** od osnovice za naknadu od prvog sljedećeg dana **nakon isteka roka od 6 mjeseci neprekidnog trajanja bolovanja**,
- **50%** zadnje isplaćene naknade plaće od prvog sljedećeg dana nakon isteka 18 mjeseci neprekidnog bolovanja zbog iste dijagnoze bolesti,
- **100%** od osnovice za naknadu u slučajevima (čl. 55. čt. 2. t. 2. do 7. ZakZO):
  - 1) bolovanja zbog bolesti i komplikacija u svezi s trudnoćom i porodom,
  - 2) korištenja roditeljnog dopusta i prava na rad s polovicom punog radnog vremena,
  - 3) korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta,
  - 4) njege oboljelog djeteta mlađeg od tri godine života,
  - 5) bolovanja zbog transplantacije živog tkiva i organa u korist druge osobe,
  - 6) dok je radnik izoliran kao kliconoša ili zbog pojave zaraze u njegovoj okolini,
  - 7) bolovanje zbog rane, ozljede ili bolesti koja je neposredna posljedica sudjelovanja u Domovinskom ratu.

Kada radnik prima naknadu plaće neprekidno **dulje od tri mjeseca**, a plaće zaposlenih u Republici Hrvatskoj porastu za više od 5%, osnovica za utvrđivanje naknade povećava se prema porastu plaća zaposlenih u Republici Hrvatskoj (čl. 54. ZakZO). Povećana naknada plaće pripada radniku od prvoga dana idućeg mjeseca po isteku tri mjeseca neprekidnog korištenja bolovanja, ako je ispunjen uvjet za povećanje naknade plaće.

5.1.1. Utvrđivanje iznosa naknade plaće na teret HZZO-a

ističemo...

Visina naknade plaće utvrđuje se prema **prosijeku isplaćenih plaća u razdoblju od 6 mjeseci prije mjeseca** u kojem je radnik **započeo bolovanje** (primjerice, ako je bolovanje započeto 20.03.2018. godine, u prosjek isplaćenih plaća uračunati će se plaće isplaćene u 2. i 1. mjesecu 2018. te 12., 11., 10. i 9. mjesecu 2017. godine) i to **pod uvjetom** da radnik ima ostvareni **prethodno osiguranje** u Zavodu na osnovi radnog odnosa **najmanje 9 mjeseci neprekidno ili 12 mjeseci s prekidima u posljednje dvije godine** tzv. prethodno osiguranje, prema čl. 56. st. 1. ZakZO (konkretnije, radnik bi prije početka bolovanja trebao biti zaposlen i prijavljen po toj osnovi na obvezno zdravstveno osiguranje – s osnove radnog odnosa od strane poslodavca, neprekidno 9 mjeseci ili 12 mjeseci u protekla 24 mjeseca prije početka bolovanja).

Naknada plaće za vrijeme bolovanja (koja se isplaćuje na teret sredstava Zavoda) obračunana prema prosječnom iznosu plaće (u propisanom 6 mjesecom razdoblju) **ne može iznositi više od**

8 čl. 22. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2018. godinu (Nar. nov., br. 124/17).

iznosa proračunske osnovice uvećane za 28% (čl. 55. st. 3. ZakZO), tj. od iznosa **od 4.257,28 kn**. Izuzev naknade plaće za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta i prava na rad s polovicom punog radnog vremena, korištenja dopusta za slučaj smrti djeteta i bolovanja zbog priznate ozljede na radu, odnosno profesionalne bolesti, kod kojih tog ograničenja nema.

Dakle, iako je radniku prije početka bolovanja isplaćena plaća prema kojoj bi naknada plaće za vrijeme bolovanja (obračunana prema prosječnom iznosu plaće u propisanom 6 mjesečnom razdoblju) iznosila više od primjerice 5.000,00 kn mjesečno, naknada plaće za vrijeme bolovanja isplatila bi mu se u iznosu od 4.257,28 kn.

U slučaju da poslodavac radniku želi nadoknaditi razliku do prosječnog iznosa plaće (iznad 4.257,28 kn), ta se razlika smatra plaćom i podliježe uplati propisanih doprinosa i poreza (te prireza, ako je propisan).

ističemo...

Ukoliko radnik **nema ispunjen uvjet** prethodnog **staža osiguranja** (dakle, u radnom je odnosu manje od 9 mjeseci neprekidno ili manje od 12 mjeseci s prekidima u proteklih 2 godine) ima pravo na naknadu plaće, za sve vrijeme trajanja bolovanja **u visini 25% od proračunske osnovice** u iznosu od **831,50 kuna** (proračunska osnovica 3.326,00 kn⁹ x 25%), prema čl. 55. st. 1. ZakZO.

Primjer 2. - Utvrđivanje osnovice za naknadu plaće radnika, kojem je plaća redovito isplaćivana, koji je dio mjeseca bio na bolovanju na teret poslodavca, a dio na teret HZZO-a

Radnica Hana Anić iz Zagreba, zaposlena kod poslodavca „Bigi“ d.o.o. iz Zagreba, bila je na bolovanju koje je započelo 08.02. i završilo 31.03.2018. godine. U prvih 42 dana¹⁰ (09.02. do 21.03. 2018.) naknadu plaće je poslodavac isplatio na svoj teret, a od 43. dana (22.03.2018. godine) na teret HZZO-a. Poslodavac će Potvrdu o plaći, sa podacima o plaćama isplaćenima u razdoblju od 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je radnica započela bolovanje (1. mjesec 2018. godine, te 12., 11., 10. i 9. i 8. mjesec 2017. godine), popuniti na slijedeći način:

RAČUNOVODSTVO
i POREZI u praksi

www.racunovodstvo-porezi.hr

pratite nas NA DRUŠTVENIM MREŽAMA

RacunovodstvoIPoreziUPraksi

@RIPUP1

LinkedIn

RIPUP CRIF

**Poslovna ideja
dolazi uz
prave savjete !**

9 čl. 21. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2016. godinu (Nar. nov., br. 26/16).

10 Kod računanja dana bolovanja uzima se u obzir cijeli tjedan – svih 7 dana (dakle, uključivo subote i nedjelje).

NAZIV OBVEZNIKA UPLETE DOPRINOSA		POTVRDA o plaći
BIGI d.o.o. Zagreb		
Broj obveze	1 1 4 0 0 2 5 7 8 9 0	

1. PODACI O OSIGURANIKU

Prezime: Anić	Ime: Hana
Dan, mjesec i godina rođenja: 21.02.1985.	OIB: 2 3 4 5 6 7 8 9 0 1 2
Broj osigurane osobe u HZZO 1 1 4 0 1 3 4 6 7 8 9	MBO osigurane osobe 1 1 4 2 9 8 5 3 3 5 0 9 9
Osiguranik individualne kapitalizirane štednje - II. stup mirovinskog osiguranja da* ne*	

2. PODACI O IZNOSIMA PLAĆE KOJA JE OSIGURANIKU ISPLAĆENA U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI PRIJE MJESECA U KOJEM JE NASTUPIO SLUČAJ NA OSNOVI KOJEG SE STJEČE PRAVO NA NAKNADU
 tj. u razdoblju od 0 1 0 8 2 0 1 7 do 3 1 1 2 2 0 1 8 ⁽¹⁾, a za mjesece:

Isplata izvršena za mj./god. ⁽²⁾	Plaća ⁽³⁾	Isplaćena plaća ⁽⁴⁾	Broj sati					
			provedenih na radu u		Odsutnost s rada s pravom na naknadu plaće po ZOR-u ⁽⁵⁾	Ukupno sati	Sati bolovanja na teret HZZO	Sati prema kalendaru radnog vrem. poslodavca ⁽⁶⁾
			punom radnom vremenu	dužem od punog radnog vremena				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
07/2017	6.250,00	4.660,16	168			168		168
08/2017	6.250,00	4.660,16	184			184		184
09/2017	6.250,00	4.660,16	168			168		168
10/2017	6.250,00	4.660,16	176			176		176
11/2017	6.250,00	4.660,16	176			176		176
12/2017	6.250,00	4.660,16	168			168		168
Ukupno:	37.500,00	27.960,96*	1040			1040		1040

3. OSNOVICU ČINI PROSJEČNI IZNOS PLAĆE ISPLAĆENE U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI,
 a koja iznosi ⁽⁷⁾ 36,06 kn po satu - brutto, odnosno ⁽⁸⁾ 26,89 kn po satu - netto.

M.P.

U ....., 20.....g.

Potpis odgovorne osobe

Napomena: Za štetu koja bi nastala zbog davanja netočnih podataka odgovara obveznik uplate doprinosa u smislu Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju

NAPOMINJEMO da se navedni obračun sati odnosi na poslodavca koji ima organiziran radni tjedan od 5 dana po 8 sati, te se navedeni sati po mjesecima **moгу razlikovati** kod poslodavca kojem je puno radno vrijeme raspoređeno na 6 dana u tjednu.

Prosječni iznos plaće isplaćen u posljednjih 6 mjeseci izračunava se na sljedeći način:

- bruto iznos plaće ukupni / broj sati rada = 37.500,00 / 1040 = 36,06 kn po satu bruto,
- neto iznos plaće ukupni / broj sati rada = 27.960,96 / 1040 = 26,89 kn po satu neto.

Hana Anić će za ožujak primiti naknadu plaće za bolovanje:

- koje tereti poslodavca obračunano od 01. do 21. ožujka 2018. godine i
- koje tereti HZZO za razdoblje od 22. do 31. ožujka 2018. godine.

Kako se za bolovanje na teret poslodavca, primjenjuju propisi o obveznom zdravstvenom osiguranju – poslodavac je bolovanje na svoj teret obračunavao u visini 70% od osnovice.

Obračun naknade za bolovanje u ožujku 2018. godine

Mjesec ožujak 2018. godine ima 176 radnih sati (kod 5 dnevnog radnog tjedna po 8 sati dnevno).

Radnica je na bolovanju na teret poslodavca bila 15 dana tj. 120 sati (1.-21.03.), te na teret HZZO-a 7 dana tj. 56 sati (22.-31.03.)

1) bolovanje na teret poslodavca:

36,06 kn po satu bruto x 70% = 24,24 kn x 120 sati = 2.908,80 kn bruto.

Budući se naknada plaće za bolovanje koju poslodavac isplaćuje na svoj teret smatra plaćom, na navedeni iznos treba obračunati sve propisane obvezne doprinose i porez (i prirez, ako je propisan):

Red. br.	Opis	Iznos
1.	Bruto iznos (naknada na teret poslodavca)	2.908,80
2.	Doprinos za MIO I. stup. (rbr. 1. x 15%)	436,32
3.	Doprinos za MIO II. stup (rbr. 1. x 5%)	145,44
4.	Doprinos za MIO ukupno (rbr. 2. + rbr. 3.)	581,76
5.	Dohodak (rbr. 1. – rbr. 4.)	2.327,04
6.	Osobni odbitak	2.327,04*
7.	Porezna osnovica (rbr. 5. – rbr. 6.)	0,00
8.	Porez (rbr. 7. x 12%)	0,00
9.	Prirez (rbr. 8. x 18%)	0,00
10.	Ukupno porez i prirez (rbr. 8 + rbr. 9)	0,00
11.	Neto iznos plaće -naknade (rbr. 5. – rbr. 10.)	2.327,04
	Doprinosi na plaću	
12.	Doprinos za zdravstveno osiguranje (rbr. 1. x 15%)	436,32
13.	Doprinos za zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu (rbr. 1. x 0,5%)	14,54
14.	Doprinos za zapošljavanje (rbr. 1. x 1,7%)	49,45
15.	Ukupno doprinosi na osnovicu	500,31
	Ukupno trošak plaće (rbr. 1. + rbr. 15)	3.409,11

*osobni odbitak iznosi 3.800,00 kn, međutim u ovom je primjeru je Dohodak I (bruto - MIO I i II) manji od odbitka. Kako odbitak ne može ići u minus („-“), njegov je iznos jednak Dohotku I.

2) bolovanje na teret HZZO-a:

26,89 kn po satu neto x 70% = 18,82 kn x 56 sati = **1.054,09 kn neto.**

Poslodavac će radnici Hani Anić za ožujak 2018. godine isplatiti naknadu za bolovanje u **ukupnom iznosu od 3.381,13 kn** (2.327,04 kn na teret poslodavca + 1.054,09 kn na teret HZZO-a).

Poslodavac je radnici **12.04.2018.** isplatio plaću na njezin **tekući račun** (za rad i naknadu za bolovanje na teret HZZO-a).

Poslodavac će, za dio naknade plaće koji ide na teret HZZO-a, istome dostaviti:

- Zahtjev za povrat sredstava isplaćenih za naknadu plaće za vrijeme bolovanja,
- Potvrdu o plaći,
- Izvešće o bolovanju (tzv. „doznaka“) i
- Dokaze o isplaćenoj naknadi za koju se traži refundacija (npr. presliku izvotka žiro-računa i sl.).

Poslodavac popunjava obrazac JOPPD i predaje Poreznoj upravi zajedno sa isplatom plaće (ili najkasnije slijedeći dan), tj u ovom primjeru je poslodavac dužan podnijeti obrazac JOPPD 12. (najkasnije 13.) travnja 2018. godine.

Stranica B obrasca JOPPD ispuniti će se na slijedeći način:

- stranica B -		IV. Redni broj stranice 1/1		III. Vrsta izvješća 1		II. Oznaka izvješća 18102		I. OIB podnositelja izvješća 12345678901	
17. Obračunani primitak od nesamostalnog rada (plaća)		2.908,80		2.908,80		0001		0001	
16.1. Oznaka načina isplate	16.2. Iznos za isplatu	1	2.327,04	120	31.03.2018.	0001		0001	
15.1. Oznaka neoporezivog primitka	15.2. Iznos neoporezivog primitka	0	0,00	56	22.03.2018.	5201		5201	
14.1. Iznos obračunanog poreza na dohodak	14.2. Iznos obračunanog prireza porezu na dohodak	0,00	0,00	0	0	0		0	
13.4. Osobni odbitak	13.5. Porezna osnovica	2.327,04	0,00	120	31.03.2018.	0000		0000	
13.2. Izdatak - uplaćeni doprinos za mirovinsko osiguranje	13.3. Dohodak	581,76	2.327,04	56	31.03.2018.	0000		0000	
12.9. Poseban doprinos za zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1. Izdatak	0,00	0,00	0	0	0		0	
12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem - II STUP	12.8. Poseban doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	0,00	0,00	0	0	0		0	
12.5. Doprinos za zapošljavanje	12.6. Dodatni doprinos za mirovinsko osig. za staž osiguranja koji se računa s povećanim trajanjem	49,45	0,00	0	0	0		0	
12.3. Doprinos za zdravstveno osiguranje	12.4. Doprinos za zaštitu zdravlja na radu	436,32	14,54	0	0	0		0	
12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje	12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje - II STUP	436,32	145,44	0	0	0		0	
11. Iznos primitka (oporezivi)	12. Osnovica za obračun doprinosa	2.908,80	2.980,80	120	31.03.2018.	0001		0001	
10.0. Ukupni neodrađeni sati rada (10.- odrađeni sati rada)	10.2. Razdoblje obračuna do	120	31.03.2018.	56	31.03.2018.	0001		0001	
10. Sati rada	10.1. Razdoblje obračuna od	120	01.03.2018.	56	22.03.2018.	0001		0001	
8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi	9. Oznaka punog/nepunog radnog vremena ili rada s polovicom radnog vremena	3	1	4	0	0001		0001	
7.1. Obveza dodatnog doprinosa za MO za staž sa povećanim trajanjem	7.2. Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	0	0	0	0	0001		0001	
6.1. Oznaka stjecatelja/osiguranika	6.2. Oznaka primitka/obveze doprinosa	0001	0001	5201	0000	0001		0001	
4. OIB stjecatelja/osiguranika	5. Ime i prezime stjecatelja/osiguranika	23456789012	Hana Anić	23456789012	Hana Anić	23456789012		23456789012	
2. Šifra općine/grada prebivališta/boravišta	3. Šifra općine/grada rada	01333	01333	01333	00000	01333		01333	
1. Redni broj		1.	2.						

Stranica B. Obrasca JOPPD popunjena je u dva reda. Prvi red se odnosi na naknadu za bolovanje na teret poslodavca (na koju su obračunani svi propisani doprinosi, te porez i prirez, dok je u drugom redu iskazana naknada za bolovanje na teret HZZO-a.

U slučaju da radnica nije prekinula bolovanje, već je isto nastavila i nadalje, tada bi se pod rbr.8. „Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po istoj osnovi“, upisala oznaka 1 – „ukoliko je to prvi mjesec obveznog mirovinskog osiguranja/korištenja prava iz mirovinskog osiguranja prema osnovi za koju je izvršen obračun“, međutim u ovom je primjeru radnica prekinula bolovanje 31.03.2018.

Primjer 3. - Ispunjavanje Potvrde o plaći radnika kojem u propisanih 6 mjeseci prije početka bolovanja nije isplaćena niti jedna plaća, a koji je na bolovanju na teret poslodavca i HZZO-a

Poslodavac ABC d.o.o. zapošljava radnicu Maju Ivić iz Zagreba, koja je započela bolovanje sa 26.04.2018. godine. Ispunjava uvjet prethodnog osiguranja.

U razdoblju od 6 mjeseci prije mjeseca u kojem je započelo bolovanje (3., 2. i 1. mjesec 2018., te 12., 11. i 10. mjesec 2017. godine) nije joj isplaćena niti jedna plaća budući je, u navedenom razdoblju, bila na roditeljskom dopustu.

Maji Ivić, prema ugovoru o radu pripada plaća u bruto iznosu od 6.500,00 kuna (za koji neto iznosi 4.803,52 kuna), osobni odbitak je 1,00.

Kao osnovica za isplatu plaće **na teret poslodavca** uzima se plaća isplaćena do dana nastanka osiguranog slučaja na osnovi kojeg se stječe pravo na naknadu plaće, odnosno plaća pripadajuća **prema ugovoru o radu**, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu.

Međutim, kod isplate naknade plaće **na teret HZZO-a** osnovica **ne može biti veća** od najniže osnovice za obračun doprinosa (čl. 73. st. 3. PravZO), a koja je **za 2018. godinu propisana u iznosu od 3.047,80 kn**, na koju treba izvršiti obračun doprinosa i poreza (te prireza, ako je propisan), za mjesec prije mjeseca u kojem je radnik započeo bolovanje, na slijedeći način:

Red. br.	Opis	Iznos
1.	Bruto iznos (naknada na teret poslodavca)	3.047,80
2.	Doprinos za MIO I. stup. (rbr. 1. x 15%)	457,17
3.	Doprinos za MIO II. stup (rbr. 1. x 5%)	152,39
4.	Doprinos za MIO ukupno (rbr. 2. + rbr. 3.)	609,52
5.	Dohodak (rbr. 1. – rbr. 4.)	2.438,24
6.	Osobni odbitak (3.800,00)	2.438,24*
7.	Porezna osnovica (rbr. 5. – rbr. 6.)	0,00
8.	Porez (rbr. 7. x 12%)	0,00
9.	Prirez (rbr. 8. x 18%)	0,00
10.	Ukupno porez i prirez (rbr. 8 + rbr. 9)	0,00
11.	Neto iznos plaće -naknade (rbr. 5. – rbr. 10.)	2.438,24

*osobni odbitak iznosi 3.800,00 kn, međutim u ovom je primjeru je Dohodak I (bruto - MIO I i II) manji od odbitka. Kako odbitak ne može ići u minus („-“), njegov je iznos jednak Dohotku I.

Napomena: u slučaju da radnik ima pravo na uvećani osobni odbitak (temeljem PK kartice), primjerice 2,20 (za dvoje djece), tada se obračun vrši sa tim odbitkom, no u HZZO treba dostaviti dokaz (presliku PK kartice) o uvećanom faktoru osobnog odbitka.

Potvrda o plaći (R-1) popuniti će se na slijedeći način:

RAČUNOVODSTVO
i POREZI u praksi

www.racunovodstvo-porezi.hr

**pratite
nas NA
DRUŠTVENIM
MREŽAMA**

RacunovodstvoIPoreziUPraksi

@RIPUP1

LinkedIn

RIPUP CRIF

**Poslovna ideja
dolazi uz
prave savjete!**

NAZIV OBVEZNIKA UPLETE DOPRINOSA		POTVRDA o plaći
BIGI d.o.o. Zagreb		
Broj obveze	1 1 4 0 0 2 5 7 8 9 0	

1. PODACI O OSIGURANIKU	
Prezime: Ivić	Ime: Maja
Dan, mjesec i godina rođenja: 21.02.1982.	OIB: 5 6 7 8 9 1 1 2 3 4 5
Broj osigurane osobe u HZZO: 1 1 4 0 1 3 4 6 8 9 8	MBO osigurane osobe: 1 1 4 2 9 9 9 2 5 9 9 0
Osiguranik individualne kapitalizirane štednje - II. stup mirovinskog osiguranja da* ne*	

2. PODACI O IZNOSIMA PLAĆE KOJA JE OSIGURANIKU ISPLAĆENA U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI PRIJE MJESECA U KOJEM JE NASTUPIO SLUČAJ NA OSNOVI KOJEG SE STJEČE PRAVO NA NAKNADU	
tj. u razdoblju od	0 1 1 0 2 0 1 7 do 3 1 0 3 2 0 1 8 ⁽¹⁾ , a za mjesec:

Isplata izvršena za mj./god. ⁽²⁾	Plaća ⁽³⁾	Isplaćena plaća ⁽⁴⁾	Broj sati					
			provedenih na radu u		Odsutnost s rada s pravom na naknadu plaće po ZOR-u ⁽⁵⁾	Ukupno sati	Sati bolovanja na teret HZZO	Sati prema kalendaru radnog vrem. poslodavca ⁽⁶⁾
			punom radnom vremenu	dužem od punog radnog vremena				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
02/2018	6.500,00*	4.803,52	160			160		160
Ukupno:	6.500,00*	4.803,52	160			160		160

3. OSNOVICU ČINI PROSJEČNI IZNOS PLAĆE ISPLAĆENE U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI,	
a koja iznosi ⁽⁷⁾	36,93 kn po satu - brutto, odnosno ⁽⁸⁾ 27,29 kn po satu - netto.
Napomena: nije isplaćena niti jedna plaća Neto vrijednost sata prema najnižoj mjesečnoj osnovici: $2.438,24 : 176^{**} = 13,85$ kn Neto vrijednost sata za obračun visine naknade $13,85 \times 70\% = 9,69$ kn	
U ....., 20.....g.	M.P. _____ Potpis odgovorne osobe
Napomena: Za štetu koja bi nastala zbog davanja netočnih podataka odgovara obveznik uplate doprinosa u smislu Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju	

* upisuje se plaća prema ugovoru o radu, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu u bruto i neto iznosu za isplatu u mjesecu prije mjeseca u kojem je radnica započela bolovanje (u ovom slučaju bi to bila plaća isplaćena u ožujku 2018. za veljaču 2018. u kojoj je bilo 160 radnih sati).

** pripadajuća propisana osnovica (obračun izvršen na najnižoj osnovici za obračun doprinosa) se **podijeli sa satima rada mjeseca prije mjeseca** u kojem je radnica započela bolovanje (započela je bolovanje sa 26.04.2018.) – te je to ožujak 2018. koji ima 176 sati (kod 5 dnevnog tjednog rada po 8 sati dnevno, op.a.).

Dakle, kada nema isplate plaće (ili je isplaćena samo jedna plaća) pod „UKUPNO“ se upisuje iznos plaće koja radniku pripada prema ugovoru o radu, drugom ugovoru ili pojedinačnom aktu, a pod 3. „Osnovicu čini prosječni iznos plaće isplaćen u posljednjih šest mjeseci“ se iskazuje:

- bruto iznos plaće ukupni / broj sati rada = $6.500,00 / 176 = 36,93$ kn po satu bruto,
- neto iznos plaće ukupni / broj sati rada = $4.803,52 / 176 = 27,29$ kn po satu neto.

Pod **Napomene** se iskazuje iznos plaće prema najnižoj osnovici za obračun obveznih osiguranja, a **pod brojem sati** uzima se mjesečni iznos sati rada u mjesecu **prije mjeseca u kojem je radnica započela bolovanje** – u ovom primjeru za ožujak 2018. godine (budući je Maja Ivić bolovanje započela u travnju 2018.) koji ima 176 sati.

Naknada plaće na teret poslodavca obračunavati će se do 06.06.2018. (42 dana, od 26.04.2018.), te od 07.06.2018. godine (43. dan) na teret HZZO-a.

Pretpostavimo da je radnica (zaposlena u kod poslodavca koji je Pravilnikom o radu odredio da se bolovanje na teret poslodavca isplaćuje u visini 80% prosječne vrijednosti sata u 6 mjesecom razdoblju prije mjeseca u kojem je započelo bolovanje) **bila na bolovanju do 15. lipnja 2018. godine**, od čega od 01.06. do 06.06 na teret poslodavca, te od 07.06. do 15.06.2018. na teret HZZO-a.

Naknada plaće za bolovanje na teret poslodavca iznositi će 80% (prema Pravilniku o radu) od **prosječne vrijednosti sata u 6 mjesecom** razdoblju prijemjeseca u kojem je započeto bolovanje (koji iznosi 29,54 kn = $36,93 \text{ kn} \times 80\%$). U razdoblju 01.- 06.06.2018. ima 32 sati (1., 4., 5. i 6.06.¹¹. (4 dana) x 8 sati dnevno = 32 sata), te naknada za te sate iznosi 945,28 kn bruto ($32 \text{ sata} \times 29,54 \text{ kn} = 945,28 \text{ kn}$), na koju se obračunavaju propisani doprinosi i porez, te neto naknada plaće iznosi 756,19 kn.

Naknada na teret HZZO-a obračunati će se na 70% neto iznosa sata prema **najnižoj osnovici za obračun doprinosa** za 2018. (koja iznosi 9,69 kn¹²). Od 07.-15.06.2018. ima 56 sati (7., 8., 11., 12., 13., 14. i 15.06.2018.¹³ (7 dana) x 8 sati dnevno = 56 sata), te naknada na teret HZZO- a (za koju se traži refundacija) iznosi 542,64 kn ($56 \text{ sati} \times 9,69 \text{ kn}$).

Ukupno (neto) naknada za bolovanje u lipnju (od 01.- 15.06.2018.) iznosi 1.298,83 kn (756,19 kn na teret poslodavca + 542,64 kn na teret HZZO-a).

Nadalje, poslodavac će **popuniti Obrazac JOPPD** na način kako je prikazano u **Primjeru 3**, tj. strana B. Obrasca JOPPD biti će popunjena u dva reda. Obrazac se **obavezno** predaje **na dan isplate** radniku (ili najkasnije slijedeći dan).

Primjer 4. - Utvrđivanje osnovice za naknadu plaće radnika koji ne ispunjava uvjet prethodnog staža osiguranja

Radnik Luka Jurić iz Zagreba (koji koji je kod poslodavca zaposlen 01.12.2017. godine, prije kojeg nije imao radnog staža, te mu staž osiguranja iznosi „samo“ 4 mjeseca, tj. od prosinca do ožujka, te isti ne zadovoljava uvjet prethodnog staža osiguranja od 9 mjeseci neprekidno, odnosno 12 mjeseci s prekidima u prethodna 24 mjeseca, čl. 54. st. 4. ZakZO), započeo je bolovanje 02.03.2016. godine. Za prvih 42 dana¹⁴ (02.03. do 12.04.2018.) naknadu plaće poslodavac isplaćuje na svoj teret, a od 43. dana (13.04.2018. godine) na teret HZZO-a.

Radnik je bio na bolovanju do 25.04.2018 godine (te je tijekom travnja od 01.-12.04. bio na bolovanju na teret poslodavca, te od 13.-25.04.2018. na teret HZZO-a).

U vrijeme početka bolovanja Jurić je imao samo 4 mjeseca prethodnog staža osiguranja.

U slučaju da radnik nema ispunjen uvjet prethodnog staža osiguranja (dakle, u radnom je odnosu manje od 9 mjeseci neprekidno ili manje od 12 mjeseci s prekidima u proteklih 2 godine) ima pravo na naknadu plaće, za sve vrijeme trajanja **bolovanja na teret HZZO-a** (tj. **od 43. dana** neprekidnog bolovanja) u visini 25% od proračunske osnovice (čl. 55. st. 1. ZakZO) u iznosu od 831,50 kuna mjesečno (proračunska osnovica za 2018. u iznosu od $3.326,00 \text{ kn} \times 25\%$).

Potvrda o plaći popuniti će se na slijedeći način:

11 03. i 04.06.2018. su subota i nedjelja za koje se ne računaju sati za koje se plaća naknada – što vrijedi samo za bolovanje koje je u tijeku (op.a.).

12 Djelatnica je bolovanje započela u travnju, pa se neto iznos izračunan prema najnižoj osnovici za obračun doprinosa - koji iznosi 2.438,24 kn dijeli sa satima iz mjeseca prije nego je započelo bolovanje (a to je, u ovom primjeru ožujak) koji ima 176 sati = $2.438,24/176 = 13,85 \times 70\%$ (obračun na teret HZZO-a) = 9,69 kn.

13 09. i 10.06.2018. su subota i nedjelja koji se ne uračunavaju u sate za koje se plaća naknada, budući se naknada za bolovanje obračunava samo za radne dane u tjednu, koji za puno radno vrijeme iznosi 40 sati tjedno - što vrijedi za bolovanje koje je u tijeku (op.a.).

14 Kod računanja dana bolovanja uzima se u obzir cijeli tjedan – svih 7 dana (dakle, uključivo subote i nedjelje).

NAZIV OBVEZNIKA UPLETE DOPRINOSA		POTVRDA o plaći
ABC d.o.o. Zagreb		
Broj obveze	1 1 4 0 0 2 5 7 8 9 0	

1. PODACI O OSIGURANIKU	
Prezime: Jurić	Ime: Luka
Dan, mjesec i godina rođenja: 31.03.1982.	OIB: 5 6 7 8 9 1 1 2 3 4 5
Broj osigurane osobe u HZZO: 1 1 4 1 2 3 4 5 6 7	MBO osigurane osobe: 1 1 4 9 9 8 2 3 9 0 9 9 9
Osiguranik individualne kapitalizirane štednje - II. stup mirovinskog osiguranja da* ne*	

2. PODACI O IZNOSIMA PLAĆE KOJA JE OSIGURANIKU ISPLAĆENA U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI PRIJE MJESECA U KOJEM JE NASTUPIO SLUČAJ NA OSNOVI KOJEG SE STJEČE PRAVO NA NAKNADU	
tj. u razdoblju od	0 1 1 0 2 0 1 7 do 3 1 0 3 2 0 1 8 ⁽¹⁾ , a za mjesec:

Isplata izvršena za mj./god. ⁽²⁾	Plaća ⁽³⁾	Isplaćena plaća ⁽⁴⁾	Broj sati					
			provedenih na radu u		Odsutnost s rada s pravom na naknadu plaće po ZOR-u ⁽⁵⁾	Ukupno sati	Sati bolovanja na teret HZZO	Sati prema kalendaru radnog vrem. poslodavca ⁽⁶⁾
			punom radnom vremenu	dužem od punog radnog vremena				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ukupno:								

3. OSNOVICU ČINI PROSJEČNI IZNOS PLAĆE ISPLAĆENE U POSLJEDNJIH ŠEST MJESECI,	
a koja iznosi ⁽⁷⁾	0,00 kn po satu - brutto, odnosno ⁽⁸⁾ 0,00 kn po satu - netto.
Napomena: radni radnik nema prethodni staž osiguranja	
Naknada plaće za razdoblje od 13. travnja 2018. do 25. travnja 2018.* iznosi: 316,65 kuna (831,50 kn / 168** = 4,9476 kn x 64 sati)	
U ....., 20.....g.	M.P. _____ Potpis odgovorne osobe
Napomena: Za štetu koja bi nastala zbog davanja netočnih podataka odgovara obveznik uplate doprinosa u smislu Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju	

*od 13.-25.04.2016. ima 8 radnih dana x 8 sati = 64 sati

** travanj 2018. ima 168 radnih sati¹⁵

15 Broj radnih sati obračunan je za radni tjedan od 5 dana (od ponedjeljka do petka) po 8 sati, op.a.

